

AMIGOE DI CURAÇAO

KOOPT STEEDS BIJ
MEUBEL ETALAGE
L. I. PIETERSZ.

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Conscientiesteg 27,
telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeverster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Kantoor benodigdheden
GENERAL
OFFICE SUPPLY

Rusland wil niet meer onderhandelen met Poolse Regering.

Socialist Kwapinski kan geen cabinet vormen.

Duitse wig tussen Belfort en Mulhouse afgesneden.

Tokio meldt tegenlanding op Morotai.

EISENHOWERS OFFENSIEF door

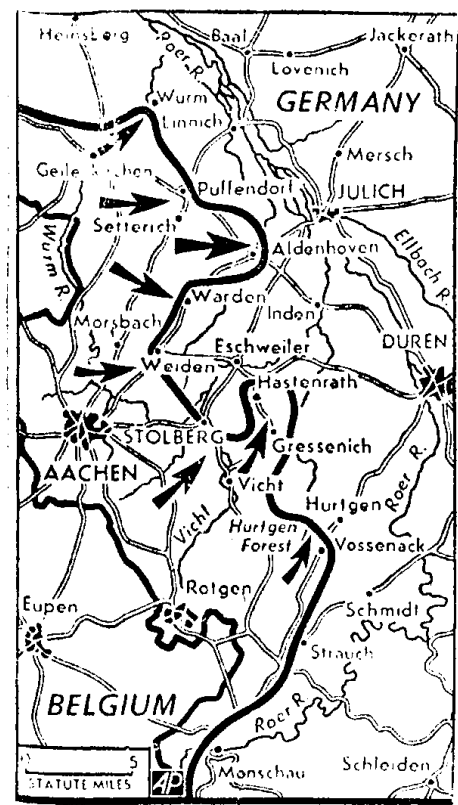
William Frye

De Noordamerikaanse hebben de rivier de Roer bereikt en drongen het net van Duitse defensies langs de stroom binnen, terwijl het voetvolk van het derde leger kwam binnen 13½ kilometer van Saarbrücken, arsenaal en hoofdstad van het Saargebied.

De Duitse radio maakte Dinsdagavond melding van algemene terugtrekkingen ten Noorden en ten Zuiden van Straatsburg. Men zeide, dat de Noordamerikaanse derde en zevende legers het Saargebied binnendringen uit de Franse driehoek langs de Rijn ten Zuid-Oosten van Hagenu en ten Noorden van Straatsburg. „De voortdurende vijandelijke druk ten Zuiden van het Rhöne-Rijn kanaal heeft geleid tot een berispte terugtrekking om onze linies te verkorten”, aldus werd gezegd.

In de duisternis vóór het aanbreeken van de dagera trokken de voetsoldaten van Generaal Hodges Inden en Jungersdorf binnen en naderden zij Lamersdorf.

Het Noordamerikaanse negende leger bereikte de Roer te Kirchberg op 35 kilometer van Keulen en minder dan anderhalve kilometer over de modderige Roer van de vestingstad Jülich. De Franse radio verklaarde, dat Franse eenheden van het Noordamerikaanse zevende leger de Rijn benoorden Straatsburg waren overgetrokken, doch dit werd nog niet bevestigd.

Aan het front van Aken zouden de Geallieerden volgens late berichten het stadje Hürtgen veroverd hebben. Men nadert Jülich en Düren en vecht in Inden.

De troepen van het eerste leger namen twee-derden van Langerwehe, het laatste belangrijke vijandelijke wegenspunt bewesten de Roer. De Duitse defensies van dat dorp op 8 kilometer van Düren schenen te breken. Vliegtuigen vielen de Oostelijke uitgangen aan, terwijl het voetvolk door het dorp trok. Andere manschappen van het eerste leger vochten in de straten van Grosshau en om het laatste derde deel van de stad Hürtgen.

De betrekkelijk heldere lucht stond de vliegtuigen toe om aanvallen te doen op tanks en artillerie-stellingen langs het 30 kilometer lange front voor Keulen tussen Linnich en Düren. Zij vielen ook doelen achter het front op de vlakte van Keulen aan en

vuur ondervonden door onze grondstrijdkrachten en mortierstellingen werden vernield door onze jagers, die met raketkanonnen uitgerust zijn.

Ten Zuiden van Jülich hebben wij een hoogte genomen en het dorp Barmen aangevallen. De gevechten duren voort in Koslar en de vijand werd verdreven uit Merzenhausen en Kirchberg. Verder ten Zuiden vechten onze eenheden in vijf Duitse steden: Inden, Langerwehe, Jungersdorf, Hürtgen en Lammersdorf. In deze sector vernielden middelzware, lichte en jagerbommenwerpers een aantal tanks nabij Barmen en vielen zij versterkte dorpen aan, waaronder Rurich, Merken en Birgel.

De rangeertreinen te Erkelenz en Elsdorf behoorden tot de overige doelen, die getroffen werden.

Onze strijdkrachten breidden hun actie in de Saarvallei uit en bezetten een aantal steden. Wij bereikten Willingen en Berus ten Zuid-Westen van Saarlautern. Winsten werden gemaakt in het gebied van St. Avold, waar wij voorbij Ober-Homburg zijn; gepantserde elementen hebben Vahlebsing en Diefenbach bereikt. Voetvolk kwam vooruit tot Hisingen en verder naar het Zuiden hebben pantserstrijdkrachten het Gutenbrunner Wald bijna schoongeveegd en Wolfskirchen bereikt. Andere elementen bevinden zich te Burbach en Berg.

In het Noorden van de Elzas zijn wij vooruitgekomen tot 5 kilometer ten Westen van Hagenu. Meer ten Noorden werd de rivier de Moder overgestoken. Ingweiler en de buitenwijken van Zutterdorf werden bereikt. Andere elementen voltooiden hun opmars door de Vogezes ten Zuiden van Molsheim. In het gebied van de Belfort-pas werd een grote vijandelijke wig tussen Belfort en Mulhouse doorgesneden door de strijdkrachten, die aansluiting maakten bezuiden de Dollerrivier na een opmars van 13 kilometer. De voornaamste vijandelijke ontsnappingsroutes zijn doorgesneden. Jagerbommenwerpers deden aanvallen op sterktepunten te Duinkerken. In

Tanks van het achtste leger in Italië rukken tegen den vijand op.

de late avond werd de industriestad Neurenberg gebombardeerd door lichte bommenwerpers" (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 29.11).

ONTBOEZEMING VAN „PRAVDA”.

Rusland heeft bij monde van „Pravda” verklaard, dat de Poolse uitgeweken regering een vijandige politieke macht geworden is waarmede toekomstige onderhandelingen natuurlijk onmogelijk zijn. (Moskou, (AP) 29.11).

WEER MIKOLAJCZYK?

Men gelooft in Londen, dat wederom aan Mikolajczyk gevraagd zal worden een Pools cabinet — ongetwijfeld op eigen voorwaarden — te vormen. Hij had een onderhoud met Churchill.

Aanwezig waren Tadeusz Romer, Minister van Binnenlandse Zaken in Mikolajczyks cabinet en Anthony Eden, Mikolajczyk conferende Maandag reeds met Eden.

Men neemt aan, dat Jan Kwapinski volkomen gefaald heeft om een nieuwe regering te vormen en dat hij dit aan President Raczkiewicz zal mededelen. (Londen, (AP) 29.11).

RUSSISCHE OPMARS IN SLOWAKIJE.

door

Daniel de Luce.

De Russen vochten in de onophoudelijke regen om bruggenhoofden over de gezwollen rivier Bodrog in het Oosten van Slowakije op 45 kilometer ten Zuid-Oosten van Kosice. Aansluiting zou zijn gemaakt tussen de grote bocht van de Theiss en de zijrivier de Bodrog. Een gecoördineerde actie schijnt voorbereid te worden om de Oostelijke toegangswegen naar Kosice in de uitlopers van de Sovar-bergen schoon te vegen.

De opmars in Noordwestelijke richting langs de Slowaaks-Poolse grens tracht de Russen binnen 16 kilometer van de Eukla-pas. Als deze vrijgemaakt wordt zullen de Russische bevoorradingsproblemen belangrijker zijn vergemakkelijkt. Alle verrichtingen van de laatste dagen in Slowakije werden onder de moeilijkste weersomstandigheden uitgevoerd. Zowel Kosice als Presov zullen evenwel spoedig binnen trefvastheid van de Russische colonnes komen.

Het Russisch communiqué van gisteravond meldde de verovering van 60 plaatsen in Slowakije.

Er is geen Russische bekendmaking omtrent de toestand op de Hongaarse vlakte waar Boedapest reeds langer dan een maand binnen de Russische greep ligt. Felle plaatselijke gevechten worden gemeld langs het Oostpruisische invasiefront. De Duitsers gebruiken er tanks en kanonnen met eigen drijfkracht bij aanvallen op de ingegraven Russen. De Russen melden, dat de vijandelijke penetraties werden weggevaagd en dat naar verhouding grote verliezen werden toegebracht. (Moskou, (AP) 29.11).

DE RUSSEN NEMEN MOHACS.

De Duitse radio deelde mede, dat de Russen Mohács veroverd hebben in hun opmars op Boedapest van achteren aan te vallen. Mohács ligt op de Westelijke oever van de Donau op 157 kilometer ten Zuiden van Boedapest nabij Batina waar de eerste oversteek van de rivier in Hongarije gemaakt werd. De Russische strategie schijnt te zijn om Noordwaarts op te rukken langs de rivier en Boedapest van achteren te nemen. Ook kan men in Noordwestelijke richting naar de Oostenrijkse grens oprukken. Kolonel Ernst von Hammer, de militaire commentator van het DNB, zeide, dat de Russen de stad Pecs bij verrassing poogden te nemen. Op anderhalve kilometer van de stad, welke op 35 kilometer ten Noord-Westen van Mohács ligt, zou een Russische colonne door het mobiele geslacht der Duitsers tot staan zijn gebracht (Londen, (AP) 28.11).

RENDE-VOUS.

Eisenhower en Montgomery zijn bijeengekomen om plannen te besamen voor de uiteindelijke onderwerping van Duitsland. (Ergens in België, (AP) 28.11).

V... — WEST-END

WOENSDAG 7 & 9 p.m.

De mooie en groote operette met Uw geliefde filmsterren

ABBOT en COSTELLO

„RIO RITA”

met Katryn Grayson—John Carroll—Eros Volusia.

Volusia danst... Grayson en Carroll zingen...

Abbot en Costello zorgen voor het lachen.

f. 1.25 f. 0.75. Kinderen geen toegang.

Hare Majesteit tot ons Volk.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina heeft Dinsdag voor Radio-Oranje de volgende redevoering gehouden:

„Landgenoten. Ik wens tot u te spreken in deze angstige tijd, terwijl wij wachten op de bevrijding van ons land en nu de nood zo groot is geworden door het wegvoeren van zovelen en de verwoesting op een schaal als geen onzer zich ooit had kunnen voorstellen.

Eerst richt Ik mij tot degenen.

HARE MAJESTEIT „Pakt aan”

die nog onder het juk van den onderdrukker lijden.

Voor al tot de spoorwegarbeiders, wier waarachtige zelfopoffering met terzijdestelling van alle persoonlijke belangen en van eigen veiligheid en de veiligheid hunner gezinnen, zo'n prachtig voorbeeld van plichtsbetrachting hebben gesteld en nog stellen. Gij hebt een voorbeeld van eensgezinde hardnekkigheid gegeven, zoals ook de helden der verzetsbeweging dagelijks geven. Deze hardnekkigheid sterkt ons land in de donkere dagen, waarin de grootste eensgezindheid en de nauwste samenwerking geboden zijn.

Gij allen weet hoe groot Mijn vertrouwen is in het gehele volk. Gaat voort eensgezind samen te werken, zoals gij dat tot nu toe hebt gedaan. Gaat voort elkander te helpen. Wij weten hoe groot uw ontbering is, maar alles wordt in het werk gesteld om u zo spoedig mogelijk na de bevrijding te voorzien van voedsel en andere noodzakelijke dingen. Wij hebben voorraden, maar de moeilijkheid schuilt in het vervoer, daar bijna alle vervoermiddelen in West-Europa vernield zijn; hieraan dient nog toegevoegd te worden, dat de oorlogvoering grote eisen stelt aan de beschikbare transportmiddelen. Wij hopen vurig deze moeilijkheden te kunnen overwinnen.

Ik richt Mij nu tot het volk in het bevrijde gedeelte van het land en in de eerste plaats tot de dapperen jongelieden, die schouder aan schouder vechten met de Geallieerden.

Gij verdient hulde en dank voor uw aandeel in deze oorlog en de bijzondere wijze, waarop gij uw taak volbrengt in de moeilijkste omstandigheden. Het geeft Mij telkens voldoening wanneer Ik vernem hoe onze Geallieerden uw hulp op prijs stellen.

Gij begrijpt, landgenoten, wat

het voor Mij betekent rechtstreeks contact met u te hebben na vier jaar lijden. Ik dank u zeer voor de berichten, die Ik van u ontvang en voor uw blijken van sympathie, die Mij zoveel genoegen verschaffen. Gij kunt u wel voorstellen hoezeer Ik deelneem aan uw gevoelens van vreugde bij de bevrijding — die bevrijding, waartoe gij zoveel hebt bijgedragen. Hoe uitbundig zou onze vreugde geweest zijn, indien de gedachte aan het bittere lijden van onze landgenoten onder de bezetters haar niet getemperd had.

Ook het vrije Nederland kent nog zijn beproevingen en zorgen door de nog altijd woedende oorlog.

Ik denk aan u in Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen, die land, vee en haarheid heeft verloren en die een strijd hebt te voeren tegen de aanstormende zee — de oude vijand van Zeeland.

Ik weet dat gij, ondanks de ramp, die u heeft getroffen, uw moed niet verloren hebt en dat gij reeds plannen maakt om de beproefing te boven te komen. Alles wordt gedaan om het materiaal te verkrijgen, waarmede op energieke wijze aan het herstel van de dijken kan worden begonnen om het land terug te winnen. Walcheren en Zeeuws Vlaanderen zullen herrijzen.

Met hetzelfde diepe medegevoel richt Ik Mij tot degenen om wier huizen de oorlog woedde, tot degenen wier steden en dorpen zo zwaar getroffen werden. Het gehele land bewondert uw standvastigheid. Zodra de oorlogsomstandigheden het toelaten, zullen uw belangen de volle aandacht hebben. Ik weet, dat in vele delen van het land geleden wordt, omdat gebrek aan vervoermiddelen zelfs niet het vervoer toelaat van het beetje voedsel en materiaal, dat nog voorradig is.

Ik hoop echter, dat deze moeilijkheden geleidelijk opgelost worden. Ik vergeet ook niet de steden en dorpen, waar door de verwoesting der huizen zo erg geleden zal worden in de komende maanden. De nood is zo groot, dat Ik een beroep doe op de mijnwerkers, die reeds zoveel hebben gedaan, om zich geheel te wijden aan hun taak, waardoor hun werkmakkers in andere nijverheden kunnen doorwerken om het land te voorzien van voedsel en de noodzakelijkste dingen; waardoor het weer mogelijk zal zijn om te koken en de huizen warm te houden.

Waar arbeid verricht kan worden, moet het wachtwoord zijn: „Pakt aan”. Ik mag de huisvrouwen niet vergeten, die letterlijk aan alles gebrek hebben om hun huishouden te doen. Mijn gedachten zijn steeds bij haar.

Ik weet en vertrouw dat zij de hulp hebben van onze boeren, die Ik zo willen vragen: Helpt zonder ophouden, uit alle macht. Moogt gij er u allen rekenschap van geven, dat de kracht om deze beproefing te boven te komen, binnen het bereik ligt van onze wil, onze eensgezindheid en onze samenwerking. Dan zullen wij overwinnen; dan zullen wij bevrijd worden. Leve ons vaderland.”

JAPANNERS TERUGGEDREVEN.

Het Chinese Hoofdcmando maakte bekend, dat de Japanners die naar Kweyang, de hoofdstad van de provincie Kweitsjow aan de Birmaweg oprukten, zijn teruggedreven. De Chinezen boekten een plaatselijk succes bij Tasjantang op ongeveer 232 kilometer ten Zuid-Oosten van

Kweyang. Hier, op enkele kilometers ten Noorden van het gevallen Hotsjij, werden de Japanners tot staan gebracht en Zuidwaarts teruggedragen, aldus zeide het communiqué.

Het bulletin gaf geen bevestiging van de berichten volgens welke de Japanners de grens van de provincie Kweitsjow in dit gebied overstaken. (Tsjoeng-king, (AP) 28.11).

Het nieuws van vandaag.

De politieke chaos in Europa wordt eerder erger dan beter. Rusland heeft bij monde van het communistische orgaan „Pravda” (betekent waarheid) gezegd, dat de Poolse uitgeweken regering een vijandige politieke macht geworden is en dat toekomstige onderhandelingen ermede natuurlijk onmogelijk zijn. „Pravda” heeft wel een vreemd moment uitgekozen voor een dergelijk ontboezeming, aangezien de Poolse regering op het ogenblik in een overgangsfase verkeert. Na het aftreden van Mikolajczyk is er nog steeds geen nieuwe regering gevormd. De socialist Jan Kwapinski is er niet in geslaagd een cabinet samen te stellen. De naam van Mikolajczyk wordt weer genoemd als cabinetsformateur en ook die van Tomasz Arszewski.

In Italië kan men ook nog niet klaar komen met een nieuw cabinet. Doordat Carlo Sforza de goedkeuring der Britten niet had heeft de Actie Partij besloten niet aan een nieuwe regering deel te nemen. Bonomi is misschien weer de aangewezen man.

In Brussel heeft de Belgische Kamer van Afgevaardigden met een overweldigende meerderheid van stemmen een motie van vertrouwen gegeven aan Premier Pierlot. Het linkse Onafhankelijkheidsfront heeft heden dus maar weer een staking uitgeroepen voor het gehele land, doch in Brussel is er niet veel te merken van staking. In de morgenuren legden enkelen het werk neer, doch vóór het middaguur reden de meeste

trams als gewoon.

Het Geallieerde offensief in West-Europa ontwikkelt zich gestaag. Er zijn verschillende plaatsen genomen, vooral door de drie Zuidelijke legers. Men nadert Saarlautern en dringt Duitsland dieper binnen. Op verschillende plaatsen is het zevende leger geheel door de Vogezes en ten Zuiden van het Rhöne-Rijn kanaal is een Duitse wig afgesneden. Vermoedelijk zijn duizenden nazies hierna in een val komen te zitten.

Aan het front van Aken namen de Geallieerden o.a. Kirchberg aan de Roer. Late berichten melden de verovering van Hürtgen en Langerwehe. Het weer staat luchtverrichtingen toe.

De Russen hebben in Slowakije 60 plaatsen bezet tegenstaande de moeilijke weersomstandigheden. Berlijn meldt ook een nieuwe opmars der Russen in het Zuiden van Hongarije. De kolonstad Pecs zou hierbij zijn bereikt.

In de Stille Oceaan zouden de Japanners Zondag zijn geland op het eiland Morotai, volgens de radio van Tokio. Dit is niet bevestigd van Geallieerde zijde. Op Leyte hervat men de strijd na de storm. Noordamerikaanse torpedojagers beschoten Ormoc, doch Japanse vliegtuigen vielen de scheepvaart in de Golf van Leyte aan. De Japanse opmars in China is tijdelijk tot stilstand gebracht en in Birma zijn de Chinese troepen de stad Bhamo voorbijgetrokken.

Rome in Oorlogstijd.

Een Aneta-journalist schrijft: Over het algemeen genomen hebben de Nederlanders in Italië het, onder het Fascisme, gedurende de oorlog onvergankelijk beter gehad dan de landgenoten thuis. Want ofschoon onze Regering kort na Mussolini's oorlogsverklaring aan Engeland en Frankrijk, in juni 1941, harerzijds aan Italië de oorlog heeft verklaard, is daar om de een of andere reden door den Duce nooit enige notitie van genomen (nog in 1942 kon daarom de Fascistische pers bv. over Nederlandse duikboten, die in de Middellandse Zee tegen Italiaanse schepen opereerden, spreken als van „in dienst van Engeland staande Nederlandse eenheden“, terwijl schrijver dezes zich herinnert tot tweemaal toe actuele foto's van onze Koningin in de bladen te zijn tegengekomen, voorzien van onderschriften, waaruit niemand die dit niet beter wist op had kunnen maken, dat „la Regina Guglielmina d'Olanda“ de Vorstin was van een land, dat zich met Italië in staat van oorlog bevond).

Nederlanders werden dan ook niet, althans niet principieel, als vijandelijke buitenlanders beschouwd en bleven praktisch de status van „onzijdige vreemdelingen“ behouden.

Wel moest een aantal hunner, vooral zij die in bepaalde kuststreek gevestigd waren (de Riviera bij Genua, Capri, de omgeving der Straat van Messina, bv.) naar elders verhuizen — maar dat moesten ook de onderdanen van de landen die, zonder vijanden van Italië te zijn, toch niet tot de „As“ behoorden. De heel enkele Nederlander, die werd geïnterneerd, had dit in zoverre aan zichzelf te wijten, als zijn houding tegenover het „Regime“ dan in het verleden niet steeds die was geweest, welke de fascistie van hun gasten verwachtten.

Nederlanders werden met rust gelaten.

Het overgrote merendeel onzer landgenoten echter, en met name de Nederlandse kolonie te Rome, werd volledig met rust gelaten — was zelfs niet aan een bijzondere controle onderworpen. Natuurlijk had hun bewegingsvrijheid, gelijk die van alle niet „bevriende“ buitenlanders, een aanzienlijke beperking ervaren, d.w.z.: bepaalde steden en streken van Italië mochten niet of alleen met bijzondere permissie door deze categorie vreemdelingen worden bezocht en zelfs in de onmiddellijke omgeving der hoofdstad waren heel wat plaatsen voor hen „taboe“.

Het Nederlandse Historische Instituut moest zijn activiteit schorsen, maar het werd niet gesloten en de directeur, Dr. G. J. Hoogewerf, die sedert ruim dertig jaren te Rome gevestigd is, kon er ongestoord blijven wonen, terwijl de bibliotheek voor studie-doelinden toegankelijk bleef.

Als centraal verzamelpunt voor onze landgenoten kwam het evenwel uiteraard te vervallen; en daar er vanzelfsprekend geen gezant meer te Rome was en onze consul-generaal, Dr. D. Pennington de John, die er ook al sedert ten minste een kwart-eeuw woonde, zonder te vertrekken of formeel door de Regering van zijn functie ontheven te zijn, zich in het particuliere leven had teruggetrokken, hadden de middel-puntvliedende krachten in de

kolonie vrij spel.

Des te meer lof verdient het, dat zowel de Consul als Dr. Hoogewerf, ondanks alle hen door de omstandigheden opgelegde beperkingen, op voorbeeldige wijze de belangen vooral van die landgenoten — ook buiten Rome — hebben behartigd en zijn blijven behartigen, die ten gevolge van de oorlog financieel in moeilijkheden kwamen te verkeren).

Als de houding der overheid al zo weinig vijandig was, die der bevolking kan niet anders dan uiterst vriendschappelijk genoemd worden. Typend, vooral ook wat de verhouding tot den Duitser „bondgenoot“ betreft, is wel de wijze, waarop het Italiaanse publiek reageerde op ons „ja“, dat ongelukkigwijze voor ongeoefende oren niet van het Duitse te onderscheiden is: onze landgenoten te Rome hebben vaak genoeg kunnen ondervinden hoe gemakkelijk zij zich b.v. door een in tram of bus in het Nederlands gevoerd gesprek zo te zeggen buiten de gemeenschap konden plaatsen. Maar het vijandelijk ijs smolt als bij toverslag, zodra de medepassagiers merkten het met „olandse“ te maken te hebben: niet zelden werd deze ontdekking zelfs aanleiding tot bijzondere vertrouwelijkheid, want tegenover niet-Duitse buitenlanders kon men zijn gemoed gerust eens luchten.

Mussolini's val.

En de hemel weet, dat het gemoed der Romeinen op barsten stond, ook al voor zij gedurende de negen maanden der bezetting grondig de ware aard der „tedeschi“ leerden kennen. De bijtende ironie, waarmee vooral de Duce in stijgende mate tegen het eind der fascistische heerschikheid in steeds nieuwe anecdoten werd bespot, kon wel reeds doen vermoeden, dat onder de ten opzichte van het regime tentoongespreide gelatenheid allerlei borrelde en kookte.

Maar de dolle geestdrift, die geheel Rome met een slag in lichter laaie zette, toen de radio op de avond van 25 Juli verleden jaar officieel bevestigde wat reeds de gehele dag als gerucht de ronde had gedaan, zonder dat iemand het durfde te geloven — zo ongelukkig leek het — het geweld, waarmee de vreugde losbrak over Mussolini's eindelijk val, liet geen twiifel meer over hetgeen al die tijd in de harten van het Italiaanse volk had gemeseld; een anti-fascisme dat in zijn zo plotseling geopenbaarde felheid en totaliteit iets schokkends had en in ieder geval alles verre overtrof wat ook de grootste optimisten onder Italië's vrienden — en waarschijnlijk mede de allermeele Italianen zelf — ooit hadden gemeend te mogen verwachten.

De Eeuwige Stad had net een week tevoren met schrijnend geweld de realiteit van de oorlog te voelen gekregen — van een oorlog die uitermate onpopulair was en dien men daarom zo veel mogelijk trachtte te ignoreren: de Noordamerikaanse luchtmacht had voor het eerst het spoorwegknooppunt in de Zuidoostelijke buitenwijken zwaar gebombardeerd en ook Rome had thans zijn doden en gewonden, straten vol puin en leeggebrande huizen.

Met Mussolini als gevangene van den Koning scheen het einde van de oorlog nabij en een herhaling der doorgestane verschrikkingen uitgesloten. Deze wat verwarde voorstelling heeft zeker

belangrijk bijgedragen tot de vreugderoos, waarin Italië's hoofdstad nog dagen na de 26ste Juli leefde.

Arm Rome — het wist niet wat het nog te wachten stond: op de korte maar enkele weken durende valse lente van schijnbaar herwonnen vrijheid zou het barre wintergetij der Duitse bezetting volgen.

De Duitsers beheersen Rome.

De gebeurtenissen dreven met steeds toenemende snelheid daaraan: in de laatste week van Augustus bombardeerde de Noordamerikaanse luchtmacht voor de tweede maal het zo uiterst belangrijke spoorwegknooppunt binnen de bebouwde kom der hoofdstad, op 8 September capituleerde Italië „onvoorwaardelijk“, drie dagen later werd Rome door Duitse kanonnen onder vuur genomen en in de ochtend van 13 September — een prachtige zonnige zomerse morgen — beheersten Duitse mitrailleurs alle strategische punten der Zeven Heuvelen.

Hof, regering, militair commando en stadsgouverneur waren gevlucht — d.w.z. hadden zich tijds voor de Duitsers in veiligheid kunnen brengen.

Wat de Paus deed.

Alleen de Paus was gebleven — en bij haar Bisschop zocht de verlaten stad instinctmatig hulp en steun, gelijk zij dat welhaast vijftien eeuwen terug had leren doen, toen zij, vervallen hoofdstad van een vergaan wereldrijk, ook alleen en radeloos stond temidden van den opstuwendend vloed van vijandelijke barbaren. (En Pius XII heeft — zij het al op andere wijze — voor zijn stad (in dubbele zin de zijne, want hij is immers „Romano di Roma“, zelf Romein van geboorte) in waarheid ten minste evenveel gedaan als de Grote Leo die, enkel een kruis in de hand, Attila tegemoet trok en de Gesel Gods dier dagen wist te overreden af te zien van Rome's plundering. Indien de oorlog, zoals is geschied, over de Eeuwige Stad heeft kunnen gaan zonder haar blijvend letsel te doen ondervinden, dan is dat in hoge mate de verdienste van den Paus, wien het gelukt is de Duitsers er toe over te halen haar zonder strijd en zonder vernielingen prijs te geven (de elektrische centrale en de waterleidingen, die door de Duitsers wel werden vernield, liggen alle ver buiten Rome).

Maar meer nog zijn voorpraak en zijn bemiddeling hebben ongetwijfeld telkens en telkens weer, waar het om vitale belangen ging, en vaker waarschijnlijk dan zelfs „ingewijden“, kunnen bevroeden — stad en bevolking voor het ergste gevrijwaard al kon niet alles steeds worden voorkomen. Door de Duitsers werkelijk wel als onzijdig geëerbiedigd (althans de beide met geschouderd geweer op de rand van het Sint Pietersplein op en neer paraderende schildwachten hielden zich strikt buiten het als pauselijk erkend gebied), stelde het Vaticaan alle vrachtauto's die het bezat met de nodige benzine beschikbaar voor de aanvoer van voedsel naar de stad die ten gevolge der onafgebroken Geallieerde luchtaanvallen op het Midden-Italiaanse verkeersnet sedert Januari van dit jaar nagenoeg geheel geïsoleerd was Rome's bevolking steeg door „legale“ en „illegale“ toewas tegen het einde der bezetting van normaal anderhalf miljoen op bijna drie miljoen. Het zorgde er ook voor dat, naarmate de levensmid-

delen schaarser en de prijzen „onbetaalbaar“ werden, een steeds groter aantal mensen door in kloosters en pauselijke colleges gevestigde openbare gaarkuikens gespijzigd kon worden: en het was vanzelfsprekend alleen met goedvinden van den Paus, dat deze zelfde gebouwen evergoed door de Duitsers vervolgden Joden als toevlucht open stonden, als aan de talloze „arische“ Italianen en vreemdelingen, die meesten onderduiken wilden zij niet als arbeidsslaven naar Duitsland gesleept of als kanonvoer tot dienstneming bij de Wehrmacht worden geprest.

Maar de jacht op de Joden en niet-Joodse jongelui zelf, heeft de H. Stoel niet kunnen verhinderen en evenmin het martelen der talloze politieke gevangenen, vooral in de beruchte cellen der Gestapo-centrale in de niet minder slecht-befaamde „Pensione Jacomoni“ of de massa-executie van 320 gezeleerden (in Maart 1944) volgende op de bomaanslag op een door de stad marcherende Duitse colonne, waarbij 32 Nazies werden gedood.

Maatregelen ter handhaving der onzijdigheid.

Het Vaticaan stelde er bij dat al prijs op, naar buiten de volle nadruk te leggen op zijn status van „onzijdig buitenland“ en gedurende de gehele duur der Duitse bezetting bestond er dan ook zo iets als een werkelijke grens tussen het eigenlijke staatsgebied en het overige Rome. De alle toegangen bewakende pauselijke Zwitsers en Gendarmen waren versterkt met soldaten der belangrijk uitgebreide Palatijnse Garde (uitsluitend gerecruteerd onder de Romeinse ingezetenen en daarom voor Italiaanse jongelieden een zeer gembieerd alternatief van „onderduiken“). Zelfs de Basiliek van Sint Pieter was zonder bijzondere permissie niet meer voor iedereen betreedbaar, terwijl de Vaticaanse musea en bibliotheek, die tot dusver steeds toegankelijk waren gebleven, hun poorten thans hadden gesloten. Ook de publieke — massa-audienties, die vóór de bezetting ten minste eens per week plachten plaats te vinden, waren afgelast en alleen kleinere groepen — waaronder ook wel van Duitse soldaten — werden nog door den Paus ontvangen. De Bronzen Deur der Vaticaanse paleizen, bleef al die tijd half gesloten — zoals zij dat tijdens de bijna zestig jaren tussen 1870 en 1929 was geweest, toen de H. Stoel in Italië met elkander in onmin leefden — en opende haar beide vleugels pas weer op de dag dat de laatste Duitser Rome had verlaten. Voor wie enigszins vertrouwd is met de subtiel stijl der Vaticaanse politiek, zegt dit genoeg.

De „Osservatore“ werd artistiek.

Interessant is ook de houding der Vaticaanse organen, met name die van het in Rome steeds overal verkrijgbaar gebleven en gretig gelezen dagblad „Osservatore Romano“. Kort na Italië's intreden in de oorlog volkomen apolitiek geworden, kreeg het in de „Duitse tijd“ zo mogelijk een nog meer uitgesproken ethisch-artistiek karakter, maar wie wist te lezen en te verstaan — en de Romein is een goed „verstaander“ — kon geen ogenblik in twiifel blijven over de wijze waarop het over het een en ander dacht. Slechts een enkele keer bemoeide de „Osservatore“ zich rechtstreeks met actuele gebeurtenissen — zoals bv. in October 1943 toen de vlak achter de Sint Pieter gelegen Vaticaanse regeringsgebouwen door een (neofascistische) vliegtuig werden gebombardeerd, en in Februari van dit jaar, toen de pauselijke exterritorialiteit op flagrante wijze werd „geschonden door neofascistische „politie“, die het klooster van Sint Paulus „buiten de muren“ des nachts gewapenderhand overviel en de aldaar verscholen Italiaanse vaderlanders, waaronder hoge militairen, met geweld naar buiten sleepte.

In het eerste geval beperkte het blad zich aanvankelijk tot de eenvoudige vermelding van het feit, dat een vliegtuig bommen op Vaticaan gebied had uitgestrooid en liet het zich later, toen de neofascistische Romeinse pers wilde doen geloven, dat het ten Vaticaan ingestelde onderzoek de Geallieerde identiteit van het toestel onweerlegbaar had bewezen, ook niet tot meer verleden dan tot de laconieke mededeling, dat dit onderzoek „nog niet beëindigd“ was.

In het andere geval echter achtte de „Osservatore“ het ogenblik gekomen eens onverbloemd de waarheid te zeggen en had daar een polemiek met de neo-fascistische roepen wij u toe: Tot spoedige Romeinse bladen voor over, wederziens!

Hoe overtuigd het volk van Rome was, dat nergens zo goed gewaakt werd over zijn belangen dan juist in dat stukje „buitenland“ in het hart van zijn stad, blijkt wel uit het feit, dat het meer dan eens in zijn benauwenis spontaan de weg zocht naar het wijds ovaal van Bernini's colonnaden-voorhof om daar, opziende naar de ramen van het pauselijk studeervertrek, troost te vinden reeds wanneer de in de verte zo tengere witte gestalte, zegenend de armen openend zichtbaar werd. En niets sprak dan ook meer van zelf voor de Romeinen dan dat zij, toen de bevrijding eindelijk gekomen was, midden uit de roes van de eerste dag nog op dat zelfde plein in het gulden licht der scheidelende zon de jubel hunner harten kwamen luchten — tienduizend mannen, vrouwen, kinderen, juichend, zingend, (communistic!) vlaggen zwaaiend riep. Maar zij kwamen niet alleen: met hen waren honderden en honderden Noordamerikaanse soldaten — de eersten van de talloze Geallieerde militairen, waarbij ook vele officieren en zelfs legerbevelhebbers, den Paus zijn komen „zien“.

WESTINDISCHE SCHEPELINGEN.

Bij beschikking van den Minister van Scheepvaart van 15 November nr. 4411 worden schepeelingen welke niet als officier op de monsterlof staan en die geboren zijn in Suriname of Curaçao met ingang van de datum der beschikking voor onbepaalde tijd van de vaarplicht ontslagen. Bedoelde schepeelingen kunnen aanspraak maken op de bepalingen van artikel 15 lid 1 van het Vaarplichtbesluit 1942. De bekendmaking hiervan zal geschieden in de eerst volgende Staatscourant.

DR. BONNE BENOEMD.

Dr. Willem M. Bonne, vroeger Hoofd van de Dienst van Openbare Gezondheid van Curaçao, is tijdelijk benoemd tot Hoofd van de Dienst van Openbare Gezondheid van de Nederlands Indische regering. Dr. Bonne die pas in Australië aankwam is reeds vertrokken op een inspectietocht naar bevrijd Nederlands Indië.

DEPUTAATIE SESCO NAAR CURAÇÃO.

In „Suriname“ lezen wij, dat een afvaardiging van SESCO, de commissie welke middelen overweegt om Suriname op sociaal en economisch gebied vooruit te helpen, in de tweede helft van December een bezoek aan Curaçao en Aruba zal brengen.

DE COLLECTE IN „ROXY“.

Naar ons werd medegedeeld heeft de collecte welke gisteravond door het Rode Kruis bij de opvoering van de revue „Dat doet de deur dicht“ in Roxy werd gehouden, een bedrag van 1.196.185 Gulden opgebracht. Hiertoe behoort niet wat met de verkoop der programma's werd verkregen; de bussen hiervan zullen pas geopend worden na de uitvoering van vanavond.

MGR. ELLIS THUIS.

Gisteren is Mgr. Antoine G. Ellis, rector van het Pensionaat van het Heilig Hart op Welgelegen, na ongeveer zeven maanden in het St. Elisabethsgasthuis te hebben doorgebracht, naar huis teruggekeerd. Monseigneur Ellis is natuurlijk nog zwak, maar was zeer blijde weer terug te zijn in de oude en zo vertrouwde omgeving van het Pensionaat. Voor de familie van Monseigneur Ellis was de dag van gisteren een dag van blijdschap, waarvan haar bloemen getuigden.

FRATER ENGELBERT TOT NEDERLAND.

De Eerwaarde Frater M. Engelbert, Overste der Fraters van Tilburg in Suriname, heeft zich via de Avros tot Nederland gericht waarbij hij vooral uiting gaf aan de vreugde over de bevrijding van Tilburg. Frater Engelbert gaf een kort verslag van de voornaamste gebeurtenissen der laatste vier jaren waarbij de Fraters en Zusters in Suriname betrokken waren. Hij eindigde met te zeggen: „Houdt allen goede moed! Zendt ons spoedig bericht, en vol vertrouwen op God en met hoop op de toekomst“.

CINELANDIA

WOENSDAG, 29 NOVEMBER om 8.00 P.M.

VOOR DE ZEVENDE ACHTEREENVOLGENDE AVOND EN TELKENS VOOR STAMPVOLLE ZALEN!!
DE FILM, WELKE DOOR HAAR VOLMAAKTHEID ALLE RECORD GESLAGEN HEEFT!!
„20th-Century-Fox“'s meesterproduct:

The Song of Bernadette

met
Jennifer Jones
... een jonge, nieuwe actrice, die U met haar prachtig spel met bewondering zal vullen ...
William Vincent Charles Gladys Lee J.
MYTHIE PRICE BICKFORD COOPER COBB

NIMMER TE VOREN op het doek zoóveel grootheid ...
zoóveel talent ...!
zoóveel kunst ...!

EEN WAAR ARTISTIEK JUWEEL!
Het beroemde boek van FRANZ WERFEL op het doek in al zijn schoonheid en in al zijn eenvoud ...
fl. 1.25 fl. 0.75. Geen kinderen.

DONDERDAG, 30 NOVEMBER om 8.00 PM
HET ALLERLAATSTE NIEUWSJOURNAAL met de eerste opnamen van

HET TOT ZINKEN BRENGEN VAN DE „TIRPITZ“ DOOR R. A. F.-BOMMENWERPERS.

U ZIET: Het laatste slagschip van Nazi-Duitsland vernietigd en gezonken worden door Britische Bommenwerpers. Reusachtige „ancasters“, opgestegen van één hunner bases in Schotland, vliegen 1200 mijl en krijgen de „Tirpitz“ in zicht in een Noorsche fjord. Het in het nauw gedreven slagschip vuurt op de aanvallende vliegtuigen met alles wat hij heeft, doch zonder succes. Twaalfduizend pond zware „aardbeving-bommen“, treffen de „Tirpitz“ op den boeg, middenboords en op den achtersteven. Het schip slaat om en zinkt.
De trots van de Duitse vloot naar den kelder!!
Tevens vertoonen wij als hoofd-film:

„THE WOMAN OF THE TOWN“

Een boeiende, meeslepende actie-film, met
CLAIRE TREVOR
...de vreemdste vrouw, die de stad ooit gekend heeft ...en de schattigste...!

Albert Barry Henry Porter
DEKKER SULLIVAN HULL HALL
GOKKEN was haar „hobby“, ...
- met het geld van haar vrienden...!
- met het leven van haar bewonderaars...!
- met de liefde van haar minnaars...!

U zult haar nimmer kunnen vergeten, nimmer...!
fl. 1.25 fl. 0.75. Geen kinderen.

United Fruit & Vegetable Store heeft pas ontvangen:

Versche appels, Varkens Carbonade, Kalfs Carbonade, Ossenhaas, Kalfsbiefstuk, Biefstuk, Kalfslever, Braadkippen, Kalkoen, Alle soorten gesneden ham, worst en kaas. Alle soorten blikwaren thuis bezorgd.

Tel. 2125 en 2420. Breedestraat 143. Otr.

De Ruyterkade 10 A & B.

C. van Grieken.

Pas ontvangen OMHEININGSPALEN

7 ft Hoog 3 a 4" dik.

PROSPERO BAIZ & CO. INC.

Wanneer Gij op reis gaat, Vraagt inlichtingen bij
S. E. L. MADURO & SONS, INC.
REISBUREAU

Passagebiljetten per vliegtuig, stoomboot en spoor tegen officiële tarieven zonder extra kosten

RESERVEERING HOTEL ACCOMMODATIES

OPSLAG EN VERSCHEPING VAN BAGAGE

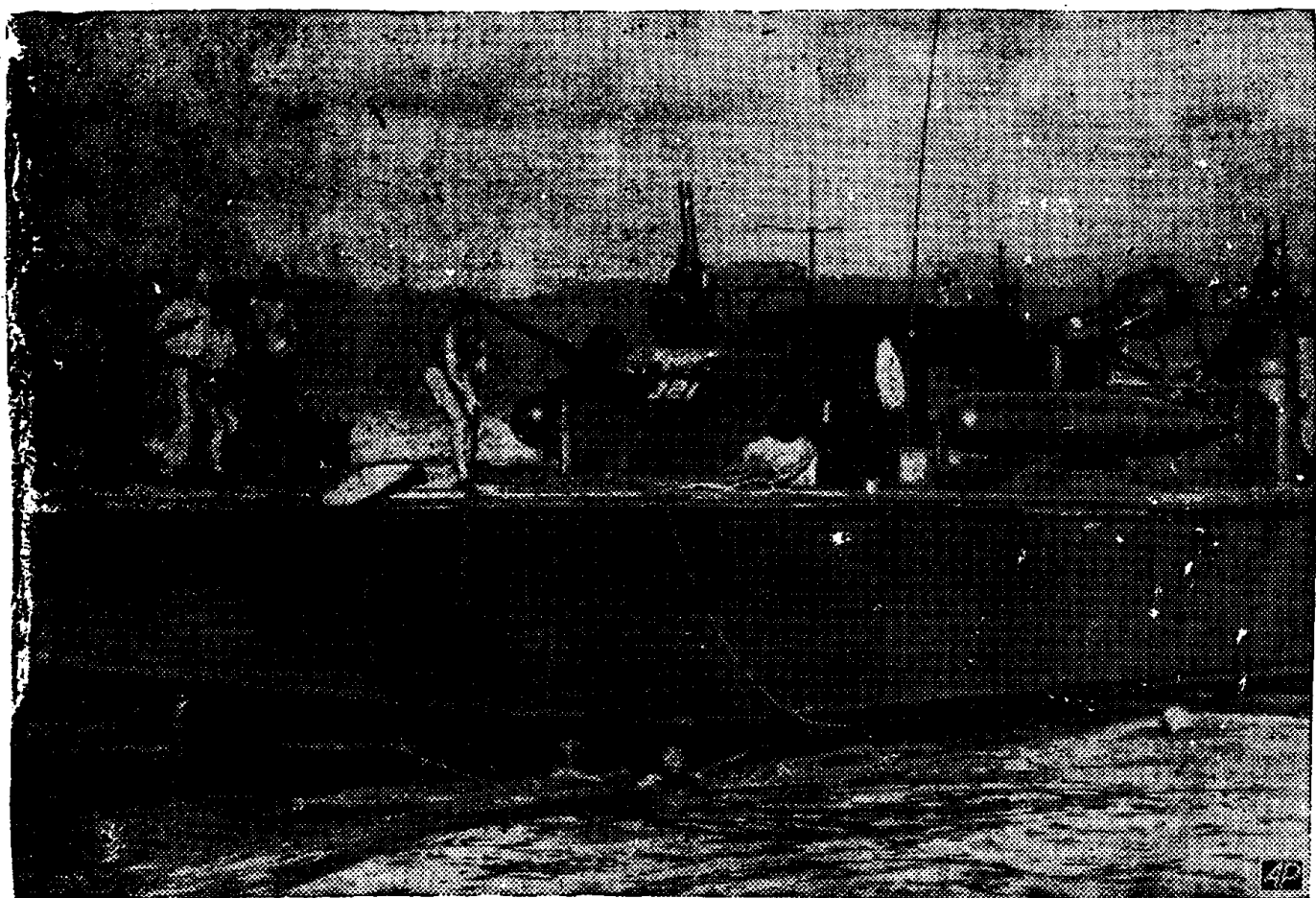
INTRNTIONALE EXPEDITEURS

Generale Agenten: Pan American World Airways

Agenten: K.L.M. — Grace Line — Ybarra Lijn — Flota Mercante del Estado — Harrison Line — Alcoa Steamship Co. — Swiss War Transport Office en vele anderen

Kantoor: De Ruyterplein —2— Telefoon 1200

Na Kantoor uren: No. 1771—1925—2449

Een Noordamerikaanse motortorpedoboot pikt Japanse schip breukelingen op van de vijandelijke schepen dit tot zinken gebracht werden in de Surigao Straat bij de tweede slag in de Filipijnse Zee.

B u i t e n l a n d.

ENGELSE KONING HOUDT ZIJN TROONREDE.

Koning George VI heeft het tiende zittingsjaar van het huidige Parlement geopend met de gebruikelijke praal en traditionele plechtigheid. Hierbij zeide Zijne Majesteit tot het Hoger- en Lagerhuis, dat Groot Britannië van plan is „zo spoedig mogelijk de strijdkrachten van het Verenigd Koninkrijk te versterken“ die thans tegen Japan vechten.

„De overwinning blijft ons grootste doel“, zeide hij, „Zodra de oorlog in Europa evenwel ten einde is zal de overschakeling van oorlog naar vrede beginnen en mijn ministers maken reeds plannen gereed om — zonder op enigerlei wijze de actieve voortzetting van de oorlog tegen Japan te schaden — een groter deel van onze hulpbronnen ter beschikking te stellen voor de productie van burgerartikelen.“

„De Verenigde Naties zien thans met groter vertrouwen dan ooit tevoren vooruit naar de uiteindelijke overwinningen, welke den volken van de wereld de vrede zullen geven, welke ons voornaamste verlangen is.“ De Koning was gekleed in de met gouden tressen versierde uniform van Admiraal der Britse Vloot. (Londen, (P) 29.11).

GROOT BRITANNIË'S PRODUCTIE.

Het Witblad, dat te Londen werd uitgegeven, deelde mede, dat Groot Britannië 70% produceerde van alle wapenen, die gemaakt werden door of geleverd werden aan het Gemeenebest, nl.: 722 grote oorlogsschepen, meer dan 100.000 vliegtuigen, meer dan 25.000 tanks, bijna 4 miljoen machinegeweren en submachinegeweren.

Bij een overzicht van de financiële onkosten van de oorlog zeide het blad, dat de regeringsuitgaven stegen van 4 miljard dollar in 1938 tot 23 miljard dollar in 1943 (Londen, (P) 28.11).

EEN GOEDE VRIEND VERLOREN, EEN GOEDE VRIEND GEWONNEN.

De Russen beschouwden het aftreden van Hull als het verlies van een goeden vriend, doch getuigen, dat de Russen ook een goeden vriend gewonnen hebben. In Moskou is men ervan overtuigd, dat de herkiezing van Roosevelt de voortdurend van de Russisch-Noordamerikaanse betrekkingen langs dezelfde lijnen verzekert, onnachts wij Secretaris van Buitenlandse Zaken is (Moskou, (P) 28.11).

UNIE MOGELIJK?

Eduard Osobka-Morawski, President van het Poolse Comité voor de Nationale Bevrijding, heeft verklaard, dat een unie mogelijk is met Mikolajczyk, „doch slechts op onze grondslag“ (Moskou, (P) 28.11).

HET PARLEMENT STEUNT PIERLOT.

De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft met overweldigende meerderheid een motie van vertrouwen gegeven aan Premier Hubert Pierlot. Met 116 stemmen tegen 12 keurde men een wet goed om hem buitengewone vol machten te verlenen.

Vlak vóór de stemming deelde de Premier aan de Kamer mede, dat zijn regering niet zal aftreden om de behouden betogingen. De betoging, welke „Le Drapeau Rouge“, het communistische orgaan, voor Dinsdagavond had aangekondigd, zou worden ver-

boden. Tenzij „Le Drapeau“ afzag van zulke uitdagende activiteiten, zullen maatregelen tegen het blad zelf worden genomen. De redevoering werd verschillend malen onderbroken door gejuich en aan het einde stonden de leden op en klaptten in de handen.

Intussen maakte het bureau van den Minister van Verkeer Rongvaux bekend, dat de tramstaking geëindigd is zonder enige verhoging van de lonen, aangezien deze niet geëist werd. „De staking was meer in de aard van een betoging dan een staking: een betoging om de aandacht te vestigen op hun ontevredenheid over het voedsel- en kolentekort“, aldus zeide een zeggman van het Ministerie.

Andere officiële bronnen deelden aan de Associated Press mede, dat de staking ook ten doel had de ontevredenheid over de Pierlot-regering te tonen (Brussel, (P) 28.11).

NIEUWE SABOTAGE-CAMPAGNE.

Het Noorse Telegraafagentschap zeide, dat de Noorse vaderlanders begonnen zijn met een nieuwe sabotage-campagne. Zaterdag werden twee schepen in de haven van Oslo tot zinken gebracht en nog drie andere ernstig beschadigd. De Akers en Nylands scheepswerven werden eveneens beschadigd. Een der beschadigde schepen is de „Schlesseig“ van 16.000 ton (Londen, (P) 28.11).

OPROEP TOT STAKING IN BELGIË.

Een oproep voor een algemene staking in het gehele land werd gedaan door het Onafhankelijkheidsfront als protest tegen de regering van Pierlot, doch in de hoofdstad vond deze oproep weinig weerklank. Hoewel de toestand gespannen is zijn er weinig tekenen van gevaar. De meeste trams hervatten de dienst vóór het middaguur na een stillegging in de morgenuren, als gevolg waarvan duizenden arbeiders naar hun werk moesten lopen. Slechts enkele kleinere winkels bleven gesloten. (Brussel, (P) 29.11).

TWIJFEL BIJ DE WEHRMACHT.

Het Zweedse nieuwblad „Tidningen“ zeide volgens een radio-uitzending uit Stockholm, dat de Duitse soldaten zijn begonnen te twijfelen aan de waarde van hun eed van trouw aan Hitler gezien de huidige staat van onzekerheid omtrent den Führer. Een groep Duitse generaals zou geëist hebben dat onmiddellijk stappen genomen worden om het leger ervan te overtuigen, dat Hitler „noch dood, noch ziek en noch geïnterneerd is doch in volledige gezondheid“, teneinde het „gevechtsmoreel“ van de Duitse troepen te steunen. (New York, (P) 28.11).

ONTPLOFFING VAN BOMMENDEPOT.

Maandag is te Burton on Trent een ondergrondse bergplaats voor bommen ontploft. Het aantal slachtoffers is onbekend; de schattingen variëren van 20 tot meer dan 50. Een ex-officier van het Britse leger verklaarde, dat „genoeg bommen voor honderden grote aanvallen op Duitsland“ ontploften (Burton on Trent, (P) 28.11).

TER DOOD VEROORDEELD

De Joegoslavische radio zeide, dat twee leden van het Serbische marionettenregime onder leiding van Generaal Milan Neditsj ter dood veroordeeld zijn door een krijgsraad te Beograd. Het zijn Dusan Djordjevijs, Minister van Financiën, en Radoslav Veselinovitsj, Minister van Landbouw (New York, (P) 28.11).

THOREZ TERUG.

De Franse communistische leider Maurice Thorez is uit Moskou te Parijs aangekomen. Hij zal Donderdagavond een redevoering houden. De regering heeft hem onlangs amnestie verleend op de beschuldiging van desertie in 1939 toen hij vluchtte om te ontkomen aan arrestatie bij een opsparing der communistische kopstukken (Parijs, (P) 28.11).

POSTVERKEER MET EUROPA.

In Canada werd bekend gemaakt, dat het postverkeer met niet-geïllustreerde postkaarten en

met zekere beperkingen hervat is met de bevrijde gebieden van België en met het Helleense vasteland en de eilanden behalve Macedonië, Thracië en Creta.

JAPANNERS NAAR KWEIYANG.

Niet-officieel wordt gemeld, dat een Japanse strijdmacht Noordwaarts van het veroverde Hotsjij is doorgedrongen in de provincie Kweitsjow. De opmars is gericht naar Kweiyang, hoofdstad van de provincie aan de Birmaweg. Indien dit waar is betekent het de eerste invasie van de provincie Kweitsjow sedert de oorlog begon. Alle Britse en Noordamerikaanse onderdanen hebben opdracht gekregen de provincie Kweitsjow en de niet-bezette delen van de provincie Hunan te ontruimen. Het Chinese Hoofdkommando zeide, dat de Japanse opmars van Lietsjow uit Hotsjij verzwoeg. De Japanners bevinden zich hier op minder dan 225 kilometer van Kweiyang, terwijl een andere vijandelijke colonne naar de provinciale hoofdstad dringt uit Paotsjing in Hunan (Tsjoengking, (P) 28.11).

JAPANNERS OP MOROTAI GELAND?

De radio van Tokio zeide in een onbevestigd bericht, dat Japanse troepen in een bittere slag gewikkeld zijn met de Noordamerikaanen op het eiland Morotai nabij Halmahera op 500 kilometer ten Zuiden van de Philippijnen na een verrassende tegenlanding op Zondag. (San Francisco, (P) 29.11).

DE STRIJD OM LEYTE.

De strijd laaide op aan weerszijden van Leyte, aangezien Noordamerikaanse torpedojagers Ormoc beschoten en de Japanse luchtmacht Noordamerikaanse oorlogs- en transportschepen in de Golf van Leyte bombardeerde. De radio van Tokio beweerde, dat Japanse vliegtuigen voor de derde opeenvolgende dag de Noordamerikaanse basis Saipan in de Marianen hebben aangevallen. Van deze basis kwamen de Superforten die Tokio bombardeerden.

De vloot- en luchtactie bij Leyte was een verlichting van de toestand op de grond waar de Noordamerikaanen den vijand teruggedringen langs de corridor naar Ormoc. Men komt echter nog weinig vooruit door de zware regen.

Aan de andere kant van Leyte vielen 30 Japanse torpedovliegtuigen en duikbommenwerpers Maandag de Noordamerikaanse scheepvaart in de Golf van Leyte aan. 13 Ervan werden neergeschoten door het ongewoon dodelijke afweervuur en 2 andere werden door jagers neergeschoten. MacArthur gaf toe, dat er enkele slachtoffers te betreuren zijn en enige schade werd aangericht. (MacArthur's Hoofdkwartier, (P) 29.11).

JAPANESE ONTRUIMING VAN BIRMA?

De voorste elementen van Generaal Sultans Chinese troepen zijn het spoorweginstroom Bhamo voorbijgetrokken in een opmars naar het Zuiden. Zij ondervonden nog geen georganiseerde tegenstand van de Japanners langs de weg welke aansluiting maakt met de Birmaweg. De Japanse troepen in het Noorden van Birma trekken zich over de wegen en rivieren terug naar Mandalay, aldus de laatste berichten. De luchtmacht meldde, dat de Japanners zich uit het gebied van Mandalay Zuidwaarts terugtrekken naar Bangkok. Dit schijnt een bevestiging te zijn van de vroegere berichten volgens welke de Japanners van plan zijn geheel Birma te ontruimen. De Japanse troepen ten Zuiden van Bhamo trekken zich terug langs de rivier de Swell in de richting van Mongmit ten Noorden van Mandalay, terwijl de Japanners aan het Salween-front zich 's nachts met vrachtauto's langs de oude Birmaweg voortbewegen teneinde niet door Noordamerikaanse jagers aangevallen te worden. (Myitkyina, (P) 29.11).

Laatste nieuws

— De Blue Network zeide, dat de troepen van het Noordamerikaanse eerste leger Langerwehe, het laatste Duitse wegenkruispunt bwesten de Roer, hebben veroverd. — Noordamerikaanse tanks en voetvolk hebben de steden Hurtgen en Jüngersdorf van den vijand en gezuiverd na drie dagen strijd. Enkele uren nadat Hurtgen

genomen was, rukten de troepen ongeveer 800 meter vooruit in Noordoostelijke richting tot de buitenvijken van Kleinhaus.

— Het zevende leger vecht in de straten van Winterhaus en Ballendorf op 5 kilometer ten Noordoostelijke richting tot de nazies pogen te behouden als een laatste knooppunt van wegen tussen de Geallieerden en Karlsruhe.

— Britse zware bommenwerpers vielen hedenmorgen vroeg de Duitse spoorlijnen te Essen en Neuss in het Ruhrgebied aan.

— De troepen van het achtste leger, die tussen de rivieren Lamone en Montane vooruitdringen ondervinden een hevige tegenstand in het gebied van Alberto Britse en Brits Indische troepen vorderden ten Noorden en Westen van Modigliana.

— De Zweedse Minister van Buitenlandse Zaken deelde aan het Zweedse Parlement mede, dat de Duitse regering een voorstel van de hand gewezen heeft om de bewoners van Noordelijk Noorwegen naar Zweden te brengen.

— Het Duitse Hoofdkommando meldt, dat de Russen in een nieuw offensief ten Westen van de Donau de kolenstad Pecs bereikt hebben. Pecs ligt op ongeveer 160 kilometer ten Zuiden van Boedapest.

— De „Arbeiter Zeitung“ van Schaffhausen zegt, dat volgens personen, die uit Duitsland komen de nazies overgaan tot het doodschieten van talrijke personen in een poging de arbeiders te dwingen aan het werk te blijven. 300 Arbeiders zouden zonder veel omhaal doodgeschoten zijn toen onlangs een staking uitbrak te Mannheim na een Geallieerde luchtaanval. Te Düsseldorf zou een staking zijn onderdrukt „slechts nadat de nazies versterkingen ontvingen en „ettelijke honderden“ vermoordden.

De „Gelderlander schrijft“.

Welhaast is de dag nabij, dat in onze Curaçaose bladen persoverzichten zullen verschijnen van wat de pers in Nederland in haar verschillende geleidingen publiceert. In facsimile kwam hier door middel van Vrij Nederland een deel van de Gelderlander, dagblad voor Nijmegen, gedateerd 26 September 1944, binnen.

Het blad staat onder redactie van U.H.A. Nooteboom, die in een loofdartikel „Aan de overwinnaars en bevrijders“ Churchill als een tweeden Carnot „l'organisateur de la victoire“ noemt, de gehele oorlogsperiode doorloopt, hulde brengt aan onze bondgenoten en besluit met een welkom aan de Koninklijke Brigade Prinses Irene.

Uit de overige inhoud blijkt, dat het nog allesbehalve rustig is. Orde- en tuchteloosheid heersen onder de bevolking van onze goede staat, heet het ergens, de Post deelt mede, dat er geen telefoon- en telegraafverkeer is en dat de brievenbussen voorlopig nog niet worden gelicht. Wapens en zendtoestellen moet men inleveren; roomboter is er in zeer beperkte hoeveelheid aanwezig, maar van margarine staat een vrij behoorlijke voorraad ter beschikking.

Het Kadaster aan de Canisius-singel is geheel verwoest en op een klein deel na is het gehele archief eveneens weg. Een oproep wordt gedaan allen die nog beschikken over een niet-ingeleverde schop of bezem om te helpen de stadsreiniging bij te staan.

Pastoor J. Busch O. P. kondigt de veranderde adressen aan van zijn kapelaans: Pater Latour O. P. Pauwelstraat 12, Pater Strijbosch O. P. Molenstraat 94 en Pater Determeijer O. P. Groenewoudseweg 266. Daar dit alle Dominicanen zijn zullen onze Curaçaose Paters met interesse uitzien naar de eerste brieven van hun confraters in de diaspora van Nijmegen en die kan eerstdaags komen.

Van 's avonds 22 uur tot des morgens 6 mag men zich niet in de open lucht ophouden. De plaatselijke Bakkerij-Commissie verzeeft voorlopig geen brood aan huis te bezorgen. S. G. A. van Scheltinga, dames- en herenkapper plaatst een advertentie, dat hij weer opgedoken is en een bekwaam bediende nodig heeft. Van der Borg aan de Broerstraat adverteert: „Komt u eens spoedig zien wat wij nog voor u over gehouden hebben“ en onder het motto „Einde deses-

pereert niet“ deelt N. V. Magazijn de Bijenkorf mede in acht maanden tijds tweemaal verwoest te zijn. Dr. Weeberts is als voorzitter van de Geneeskundige Kring van Nijmegen en Omstreken hersteld en in een vergadering besloten de artsen van Nijmegen een telegram van hulde en trouw aan de koningin te sturen. Ook de Inspecteur van het Lager Onderwijs deelt door een advertentie mede, dat hij zijn functie hervat heeft en „bij hervatting van de telefoon te bereiken is op nr. 20892.“

DE REIZENDE NOTARIS.

Notaris Mr. Anton A. G. Smeets, die enkele weken geleden uit New York kwam, waar Mevrouw Smeets-Heufke achterbleef, is thans naar Bogotà vertrokken.

De notaris hoopt met Sinterklaas weer te Willemstad te zijn. Ongeveer half December gaat hij wederom naar New York, vanwaar hij in het begin van Januari hoopt terug te keren.

ALS DE LONDENAARS.

Vijf Nederlandse officieren verklaarden dat, terwijl de granaten hen nog om de oren vliegen, de Nederlanders onverstoort hun huizen gaan repareren, zodra de Duitsers uit hun stad verdreven zijn. Het artikel dat door de officieren gezamenlijk was geschreven, werd afgedrukt in Vrij Nederland en constateerde, dat, ondanks de aangerichte verwoestingen, de Nederlandse bevolking in de bevrijde streken, vol moed was en met ongeduld de tijd verbeide waarop zij aan de wederopbouw van het land kon beginnen. De officieren die met de bevrijdingstroepen gevochten hadden en juist van het front waren teruggekeerd, hadden de reacties van hun landgenoten uit de eerste hand kunnen gadeslaan. Dikwijls ontmoetten wij mensen op het moment dat zij hun schuilplaats verlieten en voor het eerst de verwoesting aanschouwden die aan have en goed was toegebracht. Ondanks de ellende en het verlies van dierbaren dat over hen gekomen was, waren zij eenstemmig van oordeel dat zij die moeilijkheden wel te boven zouden komen en dat de hoofdzak was dat de gehate bezetter uit hun land verdreven was en zij weer als vrije mensen konden leven. De schrijvers waren getroffen door het vermogen waarmee de bevolking klaarblijkelijk voor zich zelf kon zorgen en het feit dat zij haar lot even kalm droeg als de Londenaars die doden tijdens de blitz (Aneta).

STADHUIS VAN HILVERSUM VERNIELD?

Het stadhuis te Hilversum werd hoogstwaarschijnlijk vernield in recente aanvallen door typhoons van de Raf op de 4 hofdkwartier, ren van de Duitsers in Nederland. De militaire Duitse commandant in Nederland, generaal Christiaan van de reeds in de eerste maanden van dit jaar aangekondigd dat hij zijn hoofdkwartier van Den Haag naar Hilversum had verplaatst en het stadhuis aldaar is het enige gebouw dat een dergelijk hoofdkwartier zou kunnen huisvesten (Aneta).

BINNEN EEN MAAND.

Op een van de bevrijde Nederlands Indische eilandjes doodden Indonesische en Nederlandse patrouilles gedurende de maand October 563 Japanners. Raden Abdukadir Widjoatmodjo, een Javaanse prins die behoort tot de staf van Binnenlands Bestuur, zeide, dat dit het grootste aantal was dat door de Nederlandse patrouilles sinds de verovering van het eiland behaald was. De naam van het eiland werd niet bekend gemaakt (Aneta).

VOOR DE GOEDE VERSTANDHOUDING.

Tot nu toe heeft de Engelse stad Hull Rotterdam „geadopteerd“, terwijl andere combinaties gevormd worden door: Willems met Utrecht, Epsom met Hilversum, Sheffield met Eindhoven, Veldmaarschalk Montgomery verklaarde in een brief die onlangs gepubliceerd werd, dat het plan uitermate geschikt is om in de na-oorlogse periode de goede verstandhouding tussen de Britten en de Nederlanders te bevorderen (Aneta).

EEN OFFER UIT SURINAME.

„De West“ deelt mede, dat de Surinamer Leo Johan Alvares, vrijwilliger bij de Irene Brigade, op 27 October aan het Europees front is gesneuveld. Deze Surinamer, die het grote offer bracht, was 34 jaar oud. Hij laat zijn moeder van 75 jaar, een vrouw en een kind van 10 jaar achter.

St. Nicolaas in aantocht!

STELT Uw aankopen niet uit tot den laatsten dag U zoudt dan te lang moeten wachten wegens een tekort aan personeel, terwijl wij 700 gaarne de beste zorgen aan Uw bediening willen wijden.

Spritzer & Fuhrmann

Juweliers, Horlogemakers Opticiens

St. Nicolaas St. Nicolaas

BRACHT BIJ

PALAIS ORIENTAL

EEN GROTE EN SCHITTERENDE COLLECTIE GESCHENKEN

Ook voor U is er iets bij.

Komt naar PALAIS ORIENTAL: doet Uw keuze uit onze overvloed en de dag van SINT NICOLAAS wordt een waar festijn voor Uw familie en vrienden.

Matige prijzen. De laatste snufjes.

Naar

Palais Oriental

waar Sint Nicolaas zijn voorraad opsloeg.

Speldjesdag Zaterdag a.s.

Daar kwam een mijnheer in de Breestraat
Die anders geregeld naar Knip gaat
Hij zei: Voor mijn geld
Koop ik liever een speld
Voor een zeeman die nu op zijn schip staat.

Zondag 10 Dec. a.s.

Prachtige K.S.C. Wandelmars voor de Grooten.

Met AUTO'S en trucks naar SINT WILLEBRORD.

Op naar BAND'ABAO!

Vandaar te voet naar de stad, 21 km. in 4 uren.

Iedereen van 15 jaren en ouder kan meedoen.

Gezond, prettig en sportief.

Individueel of in groepen van 10 of meer!

START: Zondag 10 Dec. om 13 uur. Reijnsplan.

Inleggeld: 75 cts per persoon.

Geef U op vóór Zondag 3 Dec. a.s.

Wie voor EIGEN vervoer kan zorgen, meldt dat erbij.

Mooie prijzen!

FRATER EWALDUS, Tel. 2179. MR. NIEL LEYERS.

Te huur

kamer zonder

pension

Pietermaai 42.

Pension Scholder.

Ruime kamers aangeboden met of zonder pension.

Hendriksteeg 16.

Verandering in een Wereldstad.

Londen in oorlogstijd.

Gisteren was het Brits Museum nog een der verzamelaars van de geleerden der wereld. Thans treft men in dit beilgdom nog slechts de gewone bezoekers der bibliotheek aan. Vele kostbare documenten ontbreken. Ze werden ergens veilig weggeborgen.

De schatten van de Wetenschap en van de Schone kunsten hebben het hardst onder de woningmood geleden. Nochtans heeft een belangrijk depot boeken uit het Brits Museum, tot zelfs in het sombere verblijf hunner catacomben, het bezoek gekregen van zekere snode bommen, die zich door de aardkost niet lieten weerhouden.

Wat de standbeelden betreft, heeft het Beheer, deze welke kostbaar waren naar een andere plaats overgebracht, terwijl de minder mooie aan hun lot overgelaten werden.

Aldus zijn er in beroemde zalen tweederangsbeelden achtergebleven van Domitianus en van Trajanus van Appollo's die nooit Belvedere's hebben gehad, en van Venussen zonder armen die nooit Milo hebben gekend. Deze verwaarloosde of valse schoonheden, die langs de muren op rij geplaatst zijn, vervelen zich diep. Treurig staan ze daar te pruilen, nu ze zich niet meer onder het elegante gezelschap mogen bevinden.

De oorlog die hen heeft verwezen onder de zaken die altijd en overal kunnen tentoongesteld worden, is hun noodlot. Ze zijn in een lagere stand terecht gekomen; en vele van hen werden door de verhuizers met een volslagen ongegeneerdheid met het gezicht naar een wand gekeerd.

Bloomsbury.

Bloomsbury, de elegante wijk uit de 18e eeuw, heeft tot centrum het Brits Museum en de talrijke hotels en kosthuizen die de omtrek vullen, zijn slechts zoveel vazen van het Museum.

De grens van deze wijk, met Holborn erbij, is New Oxford Street.

De generatie die men in Engeland de „generatie der jaren 20" (d.i. die uit de tijd van Baldwin) noemt, heeft er haar daden en haar sur-realistische gevestigd. Al wat den burgers de haren te berge deed rijzen had aldus zijn Hoofdkwartier, en er mocht inderdaad van een Bloomsbury-gesprek worden.

Natuurlijk waren het in de eerste plaats de behoudsgezinden, die aan de inwoners van Bloomsbury een bijnaam gaven. Bedford Square, Tavistock Square en Torrington Square, die oude namen die aan de Whig-aristocratie der 18e eeuw herinneren, vormden een soort

Montparnasse dat echter minder cosmopolitisch was.

Russell Square maakt hiervan eveneens deel uit en is de voorname tuin in deze droeve en ernstige wijk, in die Montparnasse zonder koffiehuizen en zonder aanplakbiljetten, waar tijdens de jongste honderd jaar heel wat gediscuteerd werd en waar tal van geleerden en toekomstige grote mannen geleefd hebben.

De Universiteit van Londen had aldaar een gebouw voor haar Senaat opgericht, waarin echter de Regering bij het naderen van de oorlog haar Ministry of Information heeft ondergebracht. Conferentie — zalen, bibliotheken, telefoon-cellens, kantoren voor elk der vijftien te Londen vertegenwoordigde geallieerde nationaliteiten, niets ontbreekt aan dit ontzaglijk gebouw in Noordamerikaanse stijl dat een scherpe tegenstelling vormt met de klassieke ordelijkheid der middelmatige en lieflijke woningen in de omgeving.

Langzamerhand maken de oorlogsadministrateurs er zich meester van; zij leggen er hun telefonen aan en installeren er zich zo goed mogelijk. Noodburelen, noodmeubelen, voorlopige schikkingen, wachten, uitsel, verdaging dit alles kenmerkt een grote stad die uitsluitend oorlog voert. De mensen, vrouwen en mannen, trekken er een oorlogspak aan, doch dit kunnen de huizen niet doen.

De huizen gelijken aan mondaine vrouwen veranderd in arbeiders die evenwel geen werkpak noch schort bezitten. Russell Square werd beschadigd en Talvistock Square is geen square meer sinds twee haren zijden ontbreken. Het standbeeld van den Hertog van Bedford bleef ongeschonden, doch zodra er een nieuwe raid komt in de aard van die van 1940-41, dan gevoelt Bloomsbury een siddering, en is het als getroffen door een geheime verwensing en wacht het, verpletterd door de herinnering aan vroeger onheil, op de komst van nieuwe ongelukken.

De studenten der Universiteit van Londen zijn ofwel in het leger ofwel te Cambridge. Er woonden weinig studenten in Bloomsbury, dat vooral bevolkt is met zoekers en samenzweerders, welke gelogerd zijn bij Landladies, norse en autoritaire vrouwen, die kunnen gerangschikt worden tussen de „conciërge en de „house keeper", welke laatste geldt als het klassieke type van het Londen der welgestelde klassen, Hampstead, Kensington of Bloomsbury.

Duitse vluchtelingen en Hindoe-studenten waren er uiterst talrijk. Alleen de Hindoes zijn gebleven. Men ontmoet er zelfs in Gower Street, de straat der ernstige weekbladen, een achtjaar, deftig en bescheiden straatje. Om te Londen een goed dagblad in omloop te kunnen brengen, moet men in Fleet Street wonen. Om een degelijk weekblad in omloop te kunnen brengen, moet men in Gower Street zijn, een straat die kan vergeleken worden met de rue Monsieur te Parijs; in deze straat zijn de „Economist" en de „Spectator" gevestigd, waarvan de Bestuurders denken alvorens te schrijven en waar gewerkt wordt in kantoren, die herinneren aan dit van den Heer Douma van de „Revue des Deux Mondes".

De Griekse restaurants die uitstekend zijn en een Franse keuken hebben, bevinden zich in Percy Street, welke Soho in kwaliteit en in voornaamheid overtreft; minder bevolkt en meer Oosters hebben zij een voorliefde voor raderen, linzen, warme hors d'oeuvre, voor al dit lekkers dat de Engelse keuken niet kent. s Nachts in de door de bommen opengeseten Percy Street, maken de gevels van de restaurants Elysée, Herakles enz. melkachtige en vierkante vlekken. Droevendezaamheid die gelijkt op een schilderij op carton, aan een décor van Picasso.

Van Hampstead naar Kensington.

Hampstead, stad van de tuinen en van de eerbiedwaardige middenstand, is een voorstadswijk die haar artistieke vermaardheid bezit en waar tal van Midden-Europese vluchtelingen verblijven. Een eenvoudige buurt, waar Dr. Benes en Generaal de Gaulle hebben gewoond omdat zij Mayfair wilden vermijden.

Het klassieke buitenverblijf, de grote residentie-voorstad, het dorp, waar Londenaars en vreemdelingen op eenzelfde plaats samenkomen, is Kensington. Kensington is het koninkrijk der ambtenaren, der kunstenaars der op pensioen gestelde kolo-

nels, der voorname weduwen van onbekende generaals, der oude juffrouwen die te Nizza de winter hebben doorgebracht, der Majoren die onder Allenby en Kitchener gestreden hebben en die zich nooit vervelen daar zij hun bibliotheek en hun honden hebben.

Kensington bezit vier openbare bibliotheken, die ieder vijf en twintig duizend boekdelen bevatten, en waar een geduldig (komen-en-gaan) heerst.

Het is het dorp der lieden, die ergens anders werken of die hun leven hebben doorgebracht met ergens anders te werken.

Met zijn eentonige gevels, zijn tempels, zijn standbeelden, zijn tuinen, zijn vervelende Zondag, is Kensington de plaats op de wereld die de meeste gelijkenis heeft met Den Haag, welke de Nederlanders zelf het grootste dorp van Nederland noemen.

Evenals Bloomsbury, werd Kensington geschild, gescheurd, beschadigd en is het, ook vermoed. Ik heb aan Pembroke Square gewoond, een parel van keurige en bescheiden symmetrie gelegen tussen Earl's Court en Baron's Court.

Earl's Court en Baron's Court zijn eveneens vuil en stoffig en Pembroke Square gelijkt aan het regelmatig en witte gebit van een mooie vrouw, waarvan een woesteling hier en daar een tand heeft stukgeslagen. Een tand is maar een kleinigheid, en nochtans, waar er een ontbreekt, heeft men de indruk van een zo grote leemte!

Aan het kruispunt van de Cromwell Road en de Earl's Court Road bevinden zich ontzaglijke huizen, opgebouwd in typische Victoria-stijl, met menigvuldige verdiepingen, waarin sedert vier jaar inwoners van Gibraltar zijn gehuisvest; vrouwen en kinderen met vurige ogen die uit hun rots werden ontruimd en wier Andalusische tongval mij zo prettig scheen wanneer ik gedurende de zomernachten, bij maneschijn, hun stemmen van uit mijn venster hoorde weerklinken.

De toon dezer Spaanse volksvrouwen, die Britse onderdanen geworden, doch geheel Latijns gebleven waren, was zo levendig dat de grote dames uit Kensington ervoor schrikten.

Een dezer dames zegde mij eens, toen zij op de bus 73 wachtte: „Waarom twisten deze twee Spaanse vrouwen aldus met elkander?" Deze twee Spaanse vrouwen zeiden eenvoudig tot elkaar: „Welk mooi weder vandaag... ja nog mooier dan gisteren... een prachtige dag!" Wat in de ogen van een Engelsman de onontbeerlijke inleiding is van een aangenaam gesprek.

De taal van Cervantes is de taal van de inval en van de schok. Deze van Shelley is de taal van de verzuchtingen en van het geïnspireerde gefluister.

Ik heb de tuinen van Kensington dikwijls bezocht; ik heb er de eerste narcissen in de lente bewonderd en, aan de ingang van de ondergrondse spoorweg van Earl's Court den ouden invalde gezien die op zijn knieën een gramfoon deed spelen. Ik heb, in de dichte duisternis, het vertrek naar de vroegmis in de Carmelietenkerk bijgewoond, toen een politie-agent gezeten op een wit eentonig trappelpaard, van zijn ronde terugkwam.

En daarna, begin 1944, werd de St. Anna-Kerk van Kensington vernield. De mooie en aantoonlijke dingen zijn nergens meer veilig.

Algebra voor Mulo, door Piet Wijdenes, uitgegeven door de St. Augustinusboekhandel te Willemstad.

Wanneer men van den recensent zou vragen, dat hij alle vraagstukken doorwerkte om het boekje te beoordelen, zou het moeilijk worden. Er is namelijk geen antwoordenboekje bij. En wat aan te vangen met het mensenprobleem van blz. 130: „Op een tak zitten muisen, x op een andere y. Van de eerste vliegt 1/4 deel naar de tweede tak; daarna van deze de helft en nog 6 naar een derde tak. Nu zitten er op de derde tak 12 meer dan op de tweede en op de tweede 19 minder dan op de eerste. Bereken x en y." Probeer het eerst maar eens na te vertellen!

Of met het wijnavat van blz. 124: „Uit een vat wijn is een zeggende deel uitgelekt; als het overschot 5 liter minder is dan het elf twaalfde deel van de gehele inhoud, hoeveel liter wijn was er dan in het vat?" Niet onderwijzen klinkt dit ongehoorlijk; wie zulk een vindinge-

lijk vat heeft en de lekkage gestopt heeft moet toch eerst weten hebben wat de oorspronkelijke inhoud was alvorens hij kan nagaan of het inderdaad een negende deel was dat er uitgelekt is. Antwoord: onsla den onpractischen bediende. Voortaan wijn bestellen bij leveranciers die betere vaten hebben.

Wij zeggen hierbij niets kwaads van het vak algebra, alleen komen er soms rare bespiegelingen in den mens op, als hij de vraagstukken van zijn jeugd op latere leeftijd nog eens onder ogen krijgt. Bijvoorbeeld op blz. 60, waar iemand 180 G. alleen in guldens en rijksdaalders betaalt, of die boze wijnhandelaar van blz. 61, die de wijnen vermenigt en de tabaksboor die tabak van 90 cts. het pond heeft en door er wat duurdere bij te doen tenslotte voor 1.10 G. het pond kan verkopen zonder in aanraking met de prijsopzetting te komen of de vervangingswaarde te kennen.

Fietsters, die zoals een ander vraagstuk zegt, eerst met 15 km. en dan opeens met 12 km. per uur gaan trappen, lijken ons onwaarschijnlijk; men fietst nooit zo regelmatig. Wij geloven werkelijk, dat men toch beter zich beperkt tot de nuchtere vraagstukken, die zakelijk zijn opgezet en waarvan er gelukkig ook vele in dit boekje staan. Het nut van dergelijke onwerkelijke fantasieën wil er bij ons evenmin in als het nut van het Franse leerboekje dat wel leert hoe men zegt dat de nachtegaal zingt en de kersenboom bloeit, maar dat vergeet te leren zeggen: juffrouwen postzegels van anderhalve cent. Het is zeker geen nieuws te vragen, dat onze schoolboekjes meer met het werkelijke leven tekenen.

Bepalen wij ons na deze bespiegelingen over het schoolboekje in het algemeen, tot het onderhavige algebraboekje, dan weet ieder dat P. Wijdenes het kenmerk van het ware is. Dit boekje is een gefotografeerde herdruk, in Argentinië vervaardigd, van de dertigste druk bij Noordhoff te Groningen in 1938 verschenen. De St. Augustinus-boekhandel, die al verschillende schoolboekjes heeft uitgegeven in deze oorlogstijd, heeft hiermede de dank verworven van geheel onze onderwijswereld en de jeugd.

Deze boekjes, die niets duurder zijn dan voorheen in Nederland, zien er keurig uit en dank zij St. Augustinus Rigobert kan het onderwijs hier zijn geregeld gang gaan.

Uit de Pers

HENDRIK DE WIT OVER HET ARBEIDSFRONT.

In de Passaat zegt Hendrik de Wit, dat wij in het verleden moeten kijken om in de toekomst te kunnen zien.

„Men moet niet te licht denken, dat met de bevrijding van Nederland de oorlog reeds ten einde loopt. Natuurlijk zijn wij allen blij, als in de dagbladers het bericht voorkomt, dat vandaag dit dorp en morgen die stad is bevrijd, maar diezelfde dagbladers moet in haar kolommen ook de berichten openen van de terreur, die achter de frontlinie in Nederland woedt: als tekenen van de brute macht, die het fascisme daar nog over ons volk bezit in de alles op alles poging om zich niet te laten verslaan en waarbij men alle Nederlanders, op wie men maar de hand kan leggen, in het gareel

wil dwingen. Dat zijn vreselijke taferelen, die zich afspelen, nu de Nederlanders ook daar de bevrijding zien dagen. Dat zijn taferelen, die wij goed voor ogen moeten houden, indien de blijdschap om bevrijding ons bevangt.

Nu kan men denken, dat misschien Duitsland zal instorten, dat bijvoorbeeld een volksbeweging het Hitlerdom omver zal werpen om het einde van de oorlog te bespoedigen. Dat zijn gevaarlijke speculaties, afgezien nog van de mogelijkheid, dat een dergelijke „volksbeweging" een coup van de Nazies zou kunnen zijn om den democratischen volken zand in de ogen te strooien, om hun hart, nu het op de galg aankomt, voor deze barbairen te verzachten. Wij kunnen er slechts alleen rekening mede houden, dat Duitsland verslagen moet worden. Dat is reeds lang geformuleerd als „onvoorwaardelijke overgave" en Churchill heeft het duidelijk gezegd, dat wij moeten verwachten, dat deze oorlog tot in 1945 zal duren. Indien de generaalsrevolutie in Duitsland een waarachtige was, dan is deze „coup" misschien al mislukt, en als wij zien hoe de nazies nog wreder dan ooit te voren hun methoden toepassen, dan kunnen wij ervan overtuigd zijn, dat het nog een bitterder strijd zal worden. De strijd, die thans aan het front en dus ook in Nederland woedt, zal tot het einde voortgaan.

Het thuisfront is daarbij een eigenaardig front, niet ten onrechte en misschien zelfs beter arbeidsfront genoemd. Wij moeten zorgen voor onze soldaten en wij moeten het aan de patriottische overlaten, om na de bevrijding van Nederland, maar wel ook in naam van ons, het werk tot herstel en tot verbetering van onze volkshuishouding te verrichten. Wij slaan de ware gebeurtenissen als het ware op een afstand gade, terwijl wij voortgaan aan de machines te staan. Eerst Duitsland en dan de volle kracht op Japan geworpen.

Dan zullen weer nieuwe legers in de strijd worden gebracht en vele soldaten, die aan het front in Europa hebben gestreden, zullen met deze nieuwe legers meegaan. En dan komt de wederopbouw.

Er zijn gelukkige tekenen, dat aan de wederopbouw wordt gewerkt. Conferentie in Dumbarton Oaks, besprekingen in Moskou: grondslagen niet alleen voor politiek, maar ook voor materieel en sociaal herstel. Wij vertrouwen op het goede, dat zal worden tot stand gebracht, maar wederom is het de arbeid, die nodig zal zijn om ook het materieel en sociaal herstel te kunnen verwezenlijken. Het zal het arbeidsfront zijn, waarop niet alleen de oorlog zal worden voltrokken, maar waarop in nog sterkere mate de vrede zal worden gebouwd.

Met het arbeidsfront kunnen wij de nederlaag van Duitsland bespoedigen, kunnen wij het mogelijk maken, dat de oorlog tegen Japan, waarbij het ook om de bevrijding van Indië gaat, zo spoedig mogelijk zal kunnen worden voltoerd en maken wij het ook mogelijk, dat het herstel in de kortst mogelijke tijd zal kunnen worden voltoerd, hetgeen dan voor ons nog in het bijzonder zal gelden, dat zij, die in Nederland en in Nederlands Oost-Indië het zwaarst geleden hebben onder de brute overheersing, zo spoedig mogelijk betere levensomstandigheden krijgen".

Sport Rubriek

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaoose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 25 November 1944.
Stimulansbeker 1944/45.

S.U.B.T. — Jong Curaçao 2—1.
S.U.B.T. — Jong Curaçao 1—0.
(vriendsch. wedstr. ex 12 kl.)

Van Zondag, 20 November 1944.

Competitie A-klasse: Atlanta 1 — Transvaal 1 3—3.

Competitie B-Klasse: Scherpenheuvel 1 — B. Quick 1 0—3.

Competitie Reserve A-klasse: S.U.B.T. 2 — Jong Curaçao 2 5—0.

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Stimulansbeker 1944/45.

Zaterdag, 9 December 1944: Jong Curaçao — Independiente
Zaterdag, 13 Januari 1945: S.U.B.T. — Jong Curaçao
Zaterdag, 10 Februari 1945: Independiente — Jong Curaçao

Wilhelmina-beker.
(De volgorde der wedstrijden is vastgesteld door leiding)
Zondag, 17 December 1944: S.U.B.T. 1 — Atlanta 1 Winnaar A

(Rosario)
Zondag, 24 December 1944: Transvaal 1 — Independiente 1 Winnaar B

(Leers)
Zondag, 7 Januari 1945: Jong Holland 1 — J. Curaçao 1 Winnaar C

Zondag, 21 Januari 1945: Winnaar A — Winnaar C Winnaar D

Zondag, 28 Januari 1945: Finale Winnaar B — Winnaar D

Competitie A-klasse.
Zondag, 3 December 1944: Geen voetbalwedstrijd; terrein ter beschikking C.A.B.

Zondag, 10 December 1944: Jong Holland 1 — Transvaal 1 (v. Rosberg)

Zondag, 14 Januari 1945: Atlanta 1 — Independiente 1

MUNDO NOBO.
Competitie B-Klasse.

Zondag, 3 December 1944: D.T.S. 1 — Vitesse 1 (Willems)

Zondag, 10 December 1944: U.S.C. 1 — Be Quick 1 (Viejou)

Zondag, 24 December 1944: Veendam 1 — Be Quick 1 (Viejou)

Zondag, 14 Januari 1945: U.S.C. 1 — Vitesse 1

Competitie Reserve A-klasse.
Zondag, 17 December 1944: Jong Curaçao 2 — Transvaal 2 (Ercol)

Zondag, 7 Januari 1945: Atlanta 2 — Independiente 2

Competitie Reserve B-Klasse:
Zondag, 3 December 1944: Jong Curaçao 3 — Be Quick 2 (Taytelbaum)

Zondag, 7 Januari 1945: Jong Curaçao 3 — Veendam 2

(Des morgens om 10 uur.)
SCHERPENHEUVEL.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 3 December 1944: Veendam 1 — Scherpenheuvel 1 (Viejou)

Zondag, 17 December 1944: Scherpenheuvel 1 — Vitesse 1 (Manuel)

Alle wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.

Boeten. R.C.W. artikel 4 lid 6a. (Niet te spelen van vastgestelde wedstrijden — f 5.—)

Caribe — wedstrijd Caribe 1 — U.S.C. 1 dd. 29.10.44.

D.T.S. — wedstrijd Vitesse 1 — D.T.S. 1 dd. 5.11.44.

Caribe — wedstrijd Caribe 1 — U.S.C. 1 dd. 19.11.44.

R.C.W. artikel 9 lid 5. (Niet tijdig indienen elftalopgaven December 1944) f 2.50.

Jong Curaçao, Independiente, Transvaal, D.T.S. en U.S.C.

R.C.W. artikel 10 lid 3. (Niet tijdig indienen van wedstrijd, en ruilformulieren) — f 1.—

Transvaal — wedstrijd Atlanta 1 — Transvaal 1 dd. 26.11.44.

R.C.W. artikel 18. (Niet aanwezig zijn van een grensrechter) — f 0.50.

U.S.C. — wedstrijd U.S.C. 1 — Scherpenheuvel 1 dd. 1.10.44.

Veendam — wedstrijd Veendam 2 — Scherpenheuvel 2 dd. 19.11.44.

Independiente — wedstrijd Indep. 1 — Jong Holland 1 dd. 19.11.44.

Transvaal — wedstrijd Atlanta 1 — Transvaal 1 dd. 26.11.44.

S.U.B.T. — wedstrijd S.U.B.T. 2 — Jong Curaçao 2 dd. 26.11.44.

H.R. artikel 21 sub d. (Niet vertegenwoordigd zijn ter vergadering van 2 November 1944) — f 5.—

Caribe, D.T.S., P.S.V., Willemstad, R.C.C. en O. & O.

Inschrijvingen:
Jong Curaçao: V. Schorea als gewoon lid.

D.T.S.: E. L. Jeandor als gewoon lid.

Afschrijvingen:
D.T.S.: H. Sling en P. E. Isidora.

ELFTALOPGAVEN DECEMBER 1944.

Jong Holland 1: O. Hatot, S. Krips, M. Stefania, J. Eduarda.

E. Calmes, J. Sillie, Ch. Haseh, C. Boyé, E. Ormans, G. Pardo.

J. Martis.

Jong Holland 2: W. Koenen, E. Krips, C. Laorens, E. Mogen.

P. Joeri, O. Martina, M. Daantje, M. Petronilia, H. Hatot, H. Lei.

A. Martina.

S.U.B.T. 1: C. W. Grovelli, J. A. Pietersz, E. E. Confessor, M.

C. Davelaar, R. Mercera, W. Korps, W. D. Heyliger, R. A.

Semeleer, F. A. Jansen, H. A. Sterling, C. R. Bernabela.

S.U.B.T. 2: Ongewijzigd.

Atlanta 1: A. Torres, E. Gosie, S. Blanken, A. Cassimir, M. Es-

cobar, M. Specht, Th. Rosalia, R. Rosina, G. Isebia, R. Rampen-

burg, B. Luisa.

Atlanta 2: Z. Mingueli, P. Paney, J. Galaraga, J. Cornet, A.

Rosina, G. Felipe, S. Arion, Th. Paulina, E. Lettsome, C. Rosalia.

A. Simmons.

Veendam 1: G. Wiels, E. Marcelino, J. Louis, M. Marcelina.

O. Leonora, E. Molina, G. Marcelina, H. Reyna, A. Rafaela, V.

Leonora, V. Reyna.

Veendam 2: E. Lard, V. Pietersz, V. Maduro, R. Castillo, E.

Hellmund, J. Marcelino, E. Felida, I. Marcelino, A. Leonora, J.

Felida, L. Siemmons.

Scherpenheuvel 1: A. Marcelina, A. Adriana, F. Bonifacio, I.

Panneflekk, K. Phelipa, D. Bonifacio, A. Pieters, Sil. Bonifacio, J.

Merced, L. Pieters.

Scherpenheuvel 2: D. Simmons, O. Marcelina, P. Matrona, Jan

Franken, F. van Aanholt, F. Ras, G. Seferina, E. Marshall, Juan

Coco, J. A. Camella, Jacinto Coco.

Be Quick 1: A. F. Nita, J. Maduro, E. Rosino, D. Maria, E. A.

Nahr, Ch. Nahr, J. S. B. Nahr, A. R. Correa, P. S. Felipe, E.

Nahr, A. J. Klabeer.

Be Quick 2: R. Saragosta, F.S. Victoria, H. Blanken, N. Paulina,

E. Albers, C. Henriquez, P. Valerian, J. Blanken, C. Ful-

linck, S. G. T. de Costa Gomez, H. F. van Bruggen.

Vitesse 1: V. Senior, J. Girigorie, A. A. Scorea, R. Nisia, L.

Henriquez, J. Reinita, V. Martina, P. Coffie, L. Isidora, M. Juliana,

F. Lopez.

HET BESTUUR.

WEER PAS ONTVANGEN

MACHADO'S

BIG SPORT en LONDRES CHICO

De voorraad is echter beperkt
komt dus tijdig.

De Agenten: HUBERT SALAS & CO.
Keukenstraat 22-Tel. 1564.

UNITED FRUIT & VEGETABLE STORE

maakt hierbij bekend, dat vanaf heden
3 nieuwe bestelfietsen in dienst zijn ge-
nomen om onze klanten van Punda-zijde
en Otrabanda - zijde in 15 minuten te
kunnen bedienen.